

حکونه

برنامه سفر (گشت نامه) بنویسیم؟

مینو حسنی اصفهانی
minoohasani@iranamag.com

دیدنی بین راه می پردازد و نه به جزئیات آن. معمولاً در نوشتن برنامه سفر، از ادبیاتی جذاب و متنوع استفاده می شود. معرفی مسیرهای تازه و طراحی برنامه های جدید در سفر، بر جذابیت برنامه می افزاید.

در یک برنامه سفر، بر استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی تأکید می شود. اگر سفر مورد نظر، یک سفر اکوتوریستی باشد، سعی می شود از وسایل نقلیه سازگار با طبیعت مانند دوچرخه، قایق و... برای جابجایی مسافران استفاده شود.

اگر سفر به یک منطقه جغرافیایی وسیع صورت می گیرد مثلاً "یک روز در تهران" و یا "یک هفته در سنگاپور"، در این صورت در برنامه سفر، بازدید از مقاصد و سایت های مهم تر پیش بینی می شود.

در هر نوع برنامه سفر، وجود یک نقشه کوچک بسیار مفید و کاربردی خواهد بود چراکه به مسافر در برنامه ریزی شخصی و فضای سازی ذهنی اش بسیار کمک می کند.

به طور کلی در یک برنامه سفر جامع، باید در موارد زیر اطلاع رسانی کند: تاریخ های مهم در سفر، ساعات حرکت، مبادی حرکت (فرودگاه، ترمینال،...)، ساعات رسیدن به مقاصد، شماره پرواز و یا قطار و سایر توضیحات که بنابه نوع تور متفاوت است، باید قید شوند. کلیه اطلاعات باید به روز بوده و نباید در جمع آوری آن ها از سایت های غیر معتبر و یا کتاب های قدیمی استفاد کرد. عکس ها را در صورت امکان در متن برنامه سفر جای داده و در غیر این صورت به شکلی جداگانه در آخر متن آورده می شود.

انعطاف پذیری از ویژگی های بسیار مهم یک سفرنامه است. باید برای حوادث غیر قابل پیش بینی مانند تأخیر یا کنسلی پرواز، مرمت ناگهانی یک سایت تاریخی، آب گرفتگی جاده و... از قبل بهترین راه حل و یا جایگزین در نظر گرفته شده باشد.

عنوان برنامه سفر

انتخاب بهترین نام برای برنامه سفر به عهده شماست. اگر تنها یک مسیر یا جاده در برنامه سفر وجود دارد، از نام قانونی و شناخته شده آن استفاده کنید، "گردنه حیران" و یا "اتوبان تهران-قم". اگر سفر مورد نظر وسعت جغرافیایی بیشتری را در بر می گیرد مثل یک کشور، یک شهر و یا یک پارک ملی، نام رسمی محل و مدت زمان سفر بهترین انتخاب خواهد بود. "تور سه هفته ای اروپا" و یا "استان فارس- پنج روزه". اگر سفر مورد نظر برای رسیدن از یک نقطه به نقطه جغرافیایی دیگر است عنوان برنامه این گونه نوشته می شود: "نقطه الف به نقطه ب، مدت زمان سفر" مثلاً "تور پیاده روی از طالقان به کلاردشت، سه روز". از نام تاریخی جاده ها نیز برای افزایش جذابیت برنامه سفر می توان استفاده کرد، "سفری در مسیر جاده ابریشم".

برنامه سفر، نوشته ای است تخصصی که در آن مسیر دسترسی بین چند مقصد و یا چند سایت گردشگری توضیح داده می شود. این نوشته مشخص می کند که گروه گردشگران در طول سفر خود کجا توقف می کنند، از کدام سایت ها و از چه چیزی بازدید می کنند و...

اگر مقاصد مورد نظر را به شکل نقطه هایی بر روی نقشه در نظر بگیریم، برنامه سفر، مسیر و چگونگی وصل شدن این نقاط به یکدیگر را به ما نشان می دهد. به بیان دیگر، برنامه سفر، چگونگی رسیدن به مقصد در بهترین حالت را در بر می گیرد و نه انتخاب مسیر را.

تابحال، هیچ چارچوب استاندارد و تعریف شده ای از طرف منابع و یا سایت های متخصص توریسم برای تهیه برنامه سفر ارائه نشده است. طراحان تور می توانند با در نظر داشتن نوع تور (شهرگردی، ماجراجویانه و...)، اهداف مورد نظر، شرایط موجود، امکانات و خدمات قابل ارائه و دیگر موارد، یک برنامه سفر مناسب را طراحی و تهیه کنند. اما بی شک عدم استاندارد سازی آیتوری نویسی به این معنی نیست که هیچ مبنا و اصول اولیه ای در این زمینه وجود ندارد.

اهداف

یک برنامه سفر خوب در خود دو هدف را دنبال می کند: تأمین پیش نیازهای اولیه پایداری در صنعت توریسم و برآورده ساختن اهداف مادی اجرا کنندگان تور. توریسم پایدار همواره به دنبال ایجاد تجربه ای لذت بخش از گردشگری است که در آن ها به تأثیرات مثبت اقتصادی و محیط زیستی توجه شود. یک محصول گردشگری یعنی تور که برنامه سفر نیز بخشی از آن است، به اهداف ذیل می اندیشد:

- برای مسافران شادی آفرین و لذت بخش باشد.
 - برای جامعه محلی مثبت باشد (از لحاظ مادی و غیر مادی).
 - با تخریب و یا آسیب رساندن به محیط زیست و میراث فرهنگی همراه نشود.
 - از جهت اقتصادی سودآور باشد و نه هزینه بر.
- برنامه سفر باید به گونه ای نوشته شود که اهداف مادی همه اجرا کنندگان تور را برآورده سازد. حتی در شرایط نامناسب رونق این صنعت در کشور، برگزاری تورها توسط بخش خصوصی با هدف سودآوری آن انجام می شود و برنامه نویسان باید در روند کاری خود، این مهم را مدنظر داشته باشند. یک برنامه سفر خوب به گونه ای نوشته می شود که تعداد بیشتری از مشتریان بالقوه را به خود جذب و در نهایت به رونق کسب و کار بنگاه کمک کند.

متن برنامه سفر

متن برنامه سفر، بر فرآیند سفر بین مقاصد مختلف تأکید داشته و بیشتر به معرفی نقاط